

CARTILLA REPUBLICANA

Al il·lustre patrici,
Patriarca del Poble Català,

En Francesc Macià

dedica aquesta petita
contribució a la seva
obra constructiva, el
seu admirador,

Josep M.ª Ruiz Contreras

Doctor en Medicina

Barcelona

1 9 3 1

DR. J. M. RUIZ CONTRERAS

Membre de la «Société d'Obstétrique et de Gynécologie de Paris»

Principals publicacions del mateix autor

**Des abus de la césarienne. Ma méthode
transpéritonéale.** Bruxelles - Liège.

**Bemerkungen über den Einfluss der Lebens-
mitteln auf die Entstehung der Eklampsie
und Albuminurie.** Leipzig.

**Meine Rollen methode zur Vermeidung der
Kompression der Vorfallenden Nabel-
schnur.** Leipzig.

Trabajos de Obstetricia y de Ginecología.
Barcelona.

**Estudio etiológico de la Ruptura del útero
grávido.** Barcelona.

Placenta previa. Madrid.

Maternidad. (Llibre de divulgació científica).
Barcelona.

Los enemigos de la generación. Barcelona.

CARTILLA REPUBLICANA

I. — La República

— Què vol dir ésser república?

— Pertanyer a una república.

— Què enteneu per república?

— Etimològicament, república (del llatí *res publica*) és lo mateix que Estat. Emperò segons l'ús modern, és la forma d'Estat on el Poder suprem no es troba en una persona per heretament o per elecció vitalícia; sinó en una o en diferents persones elegides per exercir-lo per un temps fixat per la constitució.

— Es cosa moderna, la república?

— La república és una cosa antiquíssima, i els principals pobles dels que prové la nostra civilització fóren republicans.

— Podrieu explicar-me això?

— Fóren repúbliques les ciutats gregues, com Atenes, focus d'una enlairada cultura; així com també va sér-ho Roma en l'època en que fôu més gloriosa; i

el poble d'Israel va tenir una república teocràtica, fins Samuel.

—Li manà Jehovà que adoptés la forma monàrquica?

—No tan sols no imposà Jehovà la forma monàrquica al poble d'Israel, sinó que mostrà disgust pel fet de que els israelites demanaren rei.

—Qui portà a Espanya la monarquia?

—Els bàrbars del Nort.

—Qui es diu que va ésser el primer rei d'Espanya?

—S'acostuma a dir que Ataulf; emperò aquest sols reinà a Catalunya i Migdia de França. El primer rei d'Espanya fou Leovigild, qui va sotmetre els sueus de Galícia.

—Quines altres monarquies hi ha hagut a Espanya?

—Els musulmans espanyols tingueren reis (emirs o califes), i els pobles que es formaren per la Reconquesta, es nomenaren reis, perque així ho exigien les necessitats de la guerra.

—Quines són les principals formes de república?

—La república pot ésser *federal* o *unitaria*.

—Digueu-me alguns exemples de repúbliques *federal*s.

—Ho són la gran república americana dels Estats Units, les repúbliques de Mèxic, l'Argentina i altres repúbliques americanes. I a Europa és *federal* la Suïssa.

—Coneixeu alguna república *unitaria*?

—La més caracteritzada és la de França, on el

centralisme és connatural, pel poder absorbent de París sobre tota la França.

—Com te d'esser la República espanyola?

—Te d'esser federal.

—Per quin motiu?

—Perque l'Espanya es formà d'una federació d'estats independents fins el segle XVI, i contrariament a lo que succeeix a França, hi ha estats que han conservat les seves característiques, especialment la parla, el seu esperit i caràcter independent, que mai lligarien amb altres pobles dominadors, per lo qual reclamen la seva autonomia, encara que fós dintre de l'unitat espanyola.

—Quina diferència essencial trobeu que hi ha entre república i monarquia?

—Aquèsta mira cap endarrera, mentres la república mira cap endavant.

—Per què dieu que la monarquia mira cap endarrera?

—Perque tenint un fonament de tradició històrica, confereix el poder suprem a una família reinant, com succeïdora d'una sèrie de reis històrics.

—Per què dieu que la república mira vers endavant?

—Perque l'elecció del president, i també de tots els magistrats i funcionaris, deu proposar-se única i exclusivament les qualitats personals que'ls facultin per l'impuls progressiu de la nació.

—Quina mena de qualitats voleu dir?

—Les qualitats que deuen tenir els governants de la república deuen ésser tan sols talent i virtut.

—Quina mena de talent cal que tingui el governant?

—Per a sér bon governant cal tenir talent pràctic i caràcter.

—I quines virtuts requereix qui te de governar degudament?

—Cal que sobre tot tingui prudència, justícia, fortalesa i templança.

II. — La República i la religió

—Quines relacions te la república amb la religió?

—Com qualsevulga Estat, la república ha d'assegurar als ciutadans el lliure exercici de llur religió, sense imposar-los-hi cap creença o forma especial de culte.

—Te la república alguna oposició envers del catolicisme?

—En absolut, no'n te cap. La república del Equador, essent el seu president l'ilustre Garcia Moreno, es consagrà solemnement al Sagrat Cor de Jesús; i més modernament ha fet lo mateix la república de Colòmbia. Als Estats Units d'Amèrica, els catòlics tenen llibertat complerta per l'exercici de llur culte, i són en gran nombre els collegis i fins universitats catòliques regentats per tota mena de religiosos.

—Quin inconvenient tindria el que la República espanyola ofengués o perseguís la religió de la majoria dels espanyols?

—Això produiria funestes perturbacions, com les que hem vist a França i a Mèxic.

III. — La República i la cultura

—La república és menys favorable a la cultura que la monarquia?

—La república afavoreix més la cultura que la monarquia.

—Per quin motiu?

—Perque a la república tots els llocs deuen trobar-se oberts per a tothom i tan sols es requereix talent i virtut per a conquerir-los.

—Com podeu doncs explicar-vos que els pobles més avançats (Alemanya i Anglaterra) han donat tant de fruit amb monarquia, mentre que altres, com són les Repúbliques americanes, no han avançat tant en cultura i ciències?

—La causa d'això ha estat el predominí dels partits, que per a aguantar-se han tingut més cura de cercar prosèlits que de fer trionar el talent i la virtut.

—Què cal que faci la República espanyola per afavorir el desenvolupament científic i cultural?

—Tot lo contrari de lo que feu el règim monàrquic, i obrir de bat a bat les portes a tota mena de capacitats.

—Què voleu dir?

—Que no es poden excloure de l'ensenyament als que no perteneixen a determinats partits i colors, i cal utilitzar tots els elements de la nació, i si no n'hi ha prou, recorre a elements estrangers.

—Podrieu posar-me algun exemple de ço que dieu?

—El Japó sorti del seu estancament cultural, i avençà amb gran rapidesa, cridant professors estrangers i també enviant els estudiants a les Universitats europees i americanes.

—Podria fer-se lo mateix a Espanya?

—També hi cab; emperò no caldria més que aprofitar els homes de ciència que hi ha en el professorat i fora del professorat, per obtenir gran puixança cultural.

—Com creieu que podria fer-se això?

—Donant una completa llibertat d'ensenyament, com, en principi, l'adoptà la primera República espanyola.

—Per què llavors no donà resultat?

—Perque deixà formar centres comercials de títols professionals que res podien valdre.

—Quin remei hi hauria per evitar aquestes errades?

—El sistema anglès o nord-americà que permet l'ensenyament lliure i reserva l'expedició del títol (permís d'exercici) professional als col·legis o gremis respectius. (Sindicats). El metge que vol establir-

se a una ciutat dels Estats Units te de demostrar la seva suficiència davant d'un tribunal gremial, limitant-se així el nombre de metges de les ciutats i quedant amb un mínim d'efecte l'acció del favoritisme que és en tots sentits, la plaga més nefasta existent a Espanya.

IV. — La República i la propietat

—Creieu que la república pot prescindir dels títols de propietat?

—La república no pot violar el dret de propietat adquirit, ja que aquest dret constitueix una base imprescindible per l'ordre social, tan interior com internacional.

—Doncs què cal fer per a remeiar l'enorme desigualtat que resulta de l'acumulació de la propietat i riquesa en poques mans?

—L'excés desproporcionat de riquesa i de propietat, contrària a l'igualtat republicana, s'ha d'evitar mitjançant lleis justes que d'una manera gradual apai-vaguin la desproporció.

—Hi posaria remei la socialització de tots els capitals i instruments de treball?

—La socialització dels capitals i instruments de treball, espletaria la ruïna de l'indústria i del comerç i llavors l'igualtat resultaria per la misèria de tothom.

—S'aconseguiria l'igualització de fortunes, fent que'ls treballadors prevaleixin contra de llurs patrons a la direcció del treball?

—Generalment, els treballadors no són prou capacitats per la direcció i iniciativa, que pertanyen al patró, i llur intervenció desavinent enderrocaria les indústries i reduiria a fam i misèria als mateixos treballadors.

—L'estat socialista no podria fer la substitució dels patrons per funcionaris amb prou capacitat?

—Teòricament, sí; però l'experiència ha demostrat que no.

—En coneixeu algún exemple?

A França, l'any 1848 (segona república), Lluís Blanch assolí l'establiment de tallers nacionals per tal de garantir el dret al treball, i bentost s'enderrocaren per complert. Generalment, l'Estat produeix més malament i més car que'ls particulars, especialment a Espanya, si bé també en altres països.

—Per quin motiu?

—Perque el monopoli del Estat, s'oposa a la concurrència beneficiosa, demés que és moralment impossible encertar la designació de bons directores de fàbriques de l'Estat.

—Doncs què és lo que l'Estat ha de fer envers l'indústria?

—Li te de deixar prou llibertat pel seu racional desenrotllament i puixança, evitant que el treballador sigui oprimat per l'avarícia o crueltat del patró.

—Quines altres lleis són necessàries per defugir l'aglomeració desigual de la riquesa?

—Cal fer un repartiment en proporció geomètrica, de la tributació, i eximir totalment de tot tribut als que tan sols guanyen lo més necessari per ells i per la seva família.

—Cal respectar els latifundis i enormes fortunes, fruit del estat social anterior?

—Les abnormitats s'han d'anar corregint per lleis que gravin l'herència (com la tributació, en proporció geomètrica) i que obliguin al repartiment de les terres mitjançant enfiteusis, per tal de que el cultiu sigui intensiu. — Al mateix temps, mentre es fomenti la repoblació de la muntanya (on s'han fet tallades tan ruïnoses pel país, pel sol fet de trobar-se sotmés al estat espanyol), han d'aprofitar-se pel cultiu, els vedats de caça i les deveses destinades a la cria de braus per a torear. — Per altra part, cal cercar arbitris per a retornar el bosc i el prat comunals als pobles rurals, que no poden viure sense tal subsidi.

V. — Els perills de la República

—Pot ésser perillosa per la república, la reacció monàrquica?

—Tan sols la república anglesa del segle XVII (1623-1660) va caure per la restauració monàrquica.

—Per què sucumbí la primera república francesa?

—Pel terrorisme (Robespierre) i la corrupció moral (el Directori), que la entregaren a Napoleó I.

—Com caigué la segona república francesa?

—Per les precipitades pretensions sociatàries (Lluís Blanch: els tallers nacionals, etc.), caient en mans de Napoleó III.

—Com s'enderrocà la primera república espanyola? (11 de febrer de 1873 a 3 de gener de 1874).

—A causa del partidisme i la guerra civil.

—A la primera república espanyola hi mancaren homes notables?

—N'hi havia de tan notables com en Figueras, en Pi Margall, Salmerón, i Castelar, que en foren presidents, i en Martos, Ruiz Zorrilla, Echegaray, Becerra, Córdoba, Beranger, Chao, Tutau, Acosta, Oreiro, Sorní, i altres. Figueras fou president des d'el 11 de febrer fins el 10 de juny (en que fugí de la Capital). Pi Margall va ser-ho un mes i vuit dies; Salmerón, des d'el 18 de juliol fins el 7 de setembre, i Castelar des d'aquesta data fins el 3 de gener de 1874, que es dissolgué el congrés pel general Pavía.

—Quines foren les guerres civils?

—La dels carlins, al torn de quina senyera es congregaren molts altres antics monàrquics, i la dels Cantonals (Càdiz, Sevilla, Màlaga, Granada, Murcia, Cartagena, i València). Aquestes guerres tornaren a donar preponderància al militarisme que portà la restauració.

—Què li cal a la segona república espanyola, perque no sigui enderrocada com la primera, i com va ser-ho la segona francesa?

—Li cal, en primer lloc, que respecti els drets de Catalunya, Vasconia, Galicia, etc., i per altra part, que els treballadors comprenguin que ells no poden prosperar si arruïnen l'industria del país.

—Que més cal per l'estabilitat de la segona república espanyola?

—Que cada regió i cada sector d'opinió respecti i toleri les aspiracions i les opinions de les altres, renunciant a imposar despòticament les pròpies.

La revolució espanyola del 14 d'abril, te molta semblança amb la del febrer de 1848 a França. A l'una com l'altra, l'exèrcit, els clergues, burgesos i tota la gent d'ordre, s'han posat al costat del govern constituït, sense posar-li dificultats i desitjant tan sols que porti el país pels camins de la pau, de la llibertat justa, i la defensa de tots els interesos que siguin legítims. Aixó, conjuntament amb l'enèrgica repressió dels pertorbadors, és tot lo que es requereix, i serà suficient per a que ningú que tingui un dit de front es proposi oposar-li obstacles en la seva obra constituent i administrativa.

CD. H. S. A. E. R.

Biblioteca